

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NAGYNÉ GROSKA ÁGNES (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (Implom J. Ált. Isk. 5. sz. Tagintézménye, Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: DR KISS MAGDALÉNA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPO SINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: VARGA NOÉMI (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: HOHNER NATASA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYO VICS MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENC SÉRNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2019/20. ORSZÁGOS DÖNTŐ 5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Azokat a szóalakokat jelöljétek meg, amelyeken képző és jel is található!
(A) *halászsokot* (B) *városkában* (C) *szaladgáltak*
(D) *nézelődj* (E) *írogatnánk*
- Melyik két ige jelentése ugyanaz, illetve nagyon hasonló?
(A) *acsarog* (B) *megorrol* (C) *rostokol*
(D) *mázsál* (E) *neheztel*
- Jelöljétek meg a helyesen írt számneveket, számneves kifejezéseket!
(A) *sokezer* (B) *2019. dec. 7-én* (C) *15-20 km-t*
(D) *háromnegyed öt* (E) *kétezer-ötszáz-ötvenegy*
- Mely betűcsoportokból lehet az összes betű felhasználásával egy felszólító módú igét összerakni?
(A) *ŐJNJ* (B) *ÁSZJT* (C) *DODLT* (D) *ZIÁGYV* (E) *DTÁRNS*
- Milyen a *tudálékos* ember; mit jelent ez a kifejezés?
(A) *elmélkedő* (B) *okoskodó* (C) *általánosan művelt*
(D) *alapos tudású* (E) *magas tudományos fokozata van*
- Jelöljétek meg az alábbi népdalrészletre vonatkozó igaz állításokat!
*Új a csizmám, a szögre van felakasztva.
Sarkantyúját belepte a rozsdá.
Összeverem olyan betyár módra,
mind egy szálíg leperreg a rozsdá róla.*
(A) *A részletben vannak névmások.*
(B) *Pontosan 4 igét tartalmaz.*
(C) *Mindegyik ige igekötős.*
(D) *A betyár huszárt jelent.*
(E) *A harmadik sor arra utal, hogy a csizma tulajdonosa táncra perdül.*
- Melyik állat szerepelhet az alábbi hiányos közmondások valamelyikében?
*Akit a _____ megmart, a _____-től is fél.
Nem eszi meg a _____ a telet.*
(A) *ló* (B) *eb* (C) *medve* (D) *gyík* (E) *disznó*

- Melyik meghatározásnak felel meg egy olyan hárombetűs szó, amelyet, ha visszafele olvasunk, egy igét kapunk? Vegyétek figyelembe a helyesírást is!
(A) *házi szárnyas* (B) *házasságkötés*
(C) *ékesség, szépitő elem* (D) *vörös*
(E) *indás konyhakerti növény*
- Mely szavak illenek az alábbi mondatban a vonalak valamelyikére?
A rege ősi, szájhagyományban élő, csodás elemekkel gazdagított _____ vagy verses _____.
(A) *babona* (B) *rímes* (C) *prózai* (D) *regény* (E) *elbeszélés*
- A *Füstbe ment* tervből idézünk igéket. Jelöljétek meg az igaz állításokat!
gondolkodám, fogom szólítani, ringatá, terjeszti, látszék, toppanék
(A) *Négy ige első személyű.*
(B) *Négy ige múlt idejű.*
(C) *Két ige jelen idejű.*
(D) *A „füstbe ment” jelentése: meghiúsult.*
(E) *E vers költője írta az Arany Lacinak című verset is.*
- J-ből ly* anagramma. Mely szavak betűiből lehet újabb szót vagy toldalékos szóalakot alkotni úgy, hogy a *j-ből ly* legyen? Például: *sejtem* → *selymet*.
(A) *TEJHEZ* (B) *ÚJBOR* (C) *AJKAD* (D) *FAJOM* (E) *HAJÓT*
- Jelöljétek meg a helyesen írt és azonos szófajú szópárokat!
(A) *legtöbbet - tízen* (B) *előtt - elől*
(C) *kisebnek - rosszaság* (D) *tihozzátok - hozzák*
(E) *láthattuk volna - gyertek*
- Egy-egy közös szótag hiányzik a három szópárban. Ha ezt a három szótagot helyes sorrendbe rakjátok, újabb értelmes szót kaptok. Mit jelent ez a szó?
BIM... - ...DÉ CSÍ... - ...SZARV MO... - ...LÁSZ
(A) *rongyos* (B) *bolondos* (C) *dadogós*
(D) *hullámos* (E) *omlós*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Számos különböző jelentése van a „*tart*” igének (főleg, ha igekötőkkel is el-látjuk). Keressetek nyolc eltérő jelentést! Ezeket a jelentéseket adjátok meg szinonimával vagy körülírással, és írjátok is mindegyikhez egy-egy példamondatot! A válaszlapra nyolcnál többet ne írjátok, mert ilyen esetben csak az első nyolcat értékeljük. Ügyeljétek a helyesíráásra!